

Genomlysning av kvalitetsprocesser – inventering av behov och åtgärder

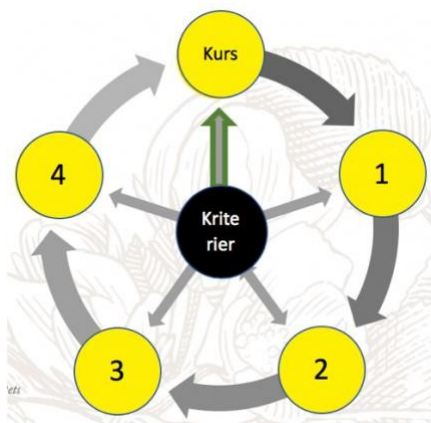
Målsättning

I pågående implementering av ett systematiskt arbete för utbildningskvalitet är det nu aktuellt för fakulteter/NLU att kartlägga sina befintliga processer och rutiner för kvalitetssäkring och utveckling. Genomlysningen ska tjäna som underlag för fakulteten/NLU att identifiera sina respektive behov av åtgärder för att nå ett systematiskt kvalitetsarbete, dvs att få kvalitetshjulets olika delsteg att hänga samman och resultera i önskad förändring i verksamheten. Behovsinventeringen avser kvalitetssäkringsprocesser för såväl grundnivå och avancerad nivå som forskarutbildningsnivån. De behov av utveckling, likväl som goda exempel/förebilder, som identifieras av fakulteter/NLU presenteras vid Kvalitetsutskottets möte den 17 maj för diskussion om stöd för fortsatt arbete på fakultets-/NLU- eller Lnu-övergripande nivå.

Kvalitetssäkringsprocesser

Vid Lnu kan arbetsprocessen för kvalitetsutveckling illustreras med ”kvalitetshjulet” (Figur 1) och dess delsteg:

- 1) Insamling av data om genomförd verksamhet, t ex studentsynpunkter på kurs
- 2) Analys och bedömning av behov om åtgärder
- 3) Prioritering och genomförande av åtgärder
- 4) Uppföljning och värdering av huruvida de genomförda åtgärderna gav önskat resultat.

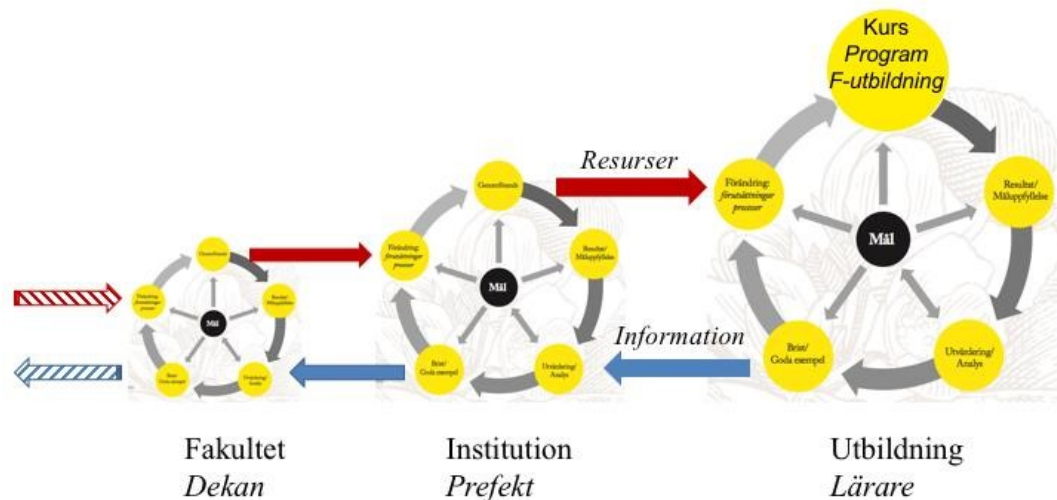

Figur 1: Kvalitetshjulet med sina fyra delsteg, 1) datainsamling, 2) analys, 3) genomförande av åtgärd samt 4) uppföljning.

Syftet med arbetet för kvalitetssäkring är att:

- Tydliggöra ansvarsfördelningen för, innehållet i och förutsättningarna för kvalitetssäkringsprocessens alla steg i kvalitetshjulet, samt för kommunikationen mellan parter inom och mellan stegen.
- Koppla kvalitetsarbetet till resursfördelning och verksamhetsstyrning, så att insamlad information omsätts i effektiva åtgärder för hög utbildningskvalitet och strategisk utveckling över tid.
- Utveckla uppföljningen av gjorda förändringar samt återkopplingen till ansvariga/delaktiga.

I det enklaste exemplet genomförs alla delsteg i kvalitetshjulet av en och samma person, t.ex. att samma lärare är både ansvarig och undervisande, samlar in kursvärderingar och bedömer vad som ska göras, kan själv göra de förändringar som krävs och följer upp effekterna av dessa i kommande kurs och kursvärdering. När fler parter berörs är kvalitetssäkringen beroende av en välfungerande kommunikation mellan dessa och att de parter som har resurser och mandat för åtgärder blir inkopplade och agerar. I exemplet ovan behöver läraren kunna föra vidare behov som hen själv inte kan hantera till t.ex. prefekt eller programråd som i sin tur tar tag i frågan. Det är således viktigt att olika nivåer ”kuggar i” varandra (Figur 2), så att information om behov kan ”bytas” mot åtgärder oavsett var i organisationen mandatet och resurser för dessa ligger.

Figur 2: ”Kugghjulsprincipen” där information och resurser byts mellan olika nivåer.

Bakgrund

Linnéuniversitetet har fått kritik¹ för bristande hantering av studenters kursvärderingar, vilket bl.a. är anledningen till det pilotprojekt för utformning av kursvärderingar som nu pågår vid fakulteterna. Syftet med piloten är att kursvärderingar ska vara lärares redskap för kursutveckling, och som sådant behöver det ingå i ett komplett ”kvalitetshjul” där samtliga delsteg i processen har kontakt och fungerar tillsammans. Kvalitetsutskottet har därför föreslagit RUL att ge fakulteter och NLU i uppdrag att kartlägga sina respektive kvalitetssäkringsprocesser för utbildningskvalitet och identifiera vad som eventuellt behöver justeras eller kompletteras. Detta gäller i synnerhet för de fall där flera parter är berörda i förbättringsarbetet, dvs. där ”ikuggning” är aktuellt. I genomlysningen behöver innehåll i respektive delsteg beskrivas, liksom ansvarig(a) och hur kommunikationen sker inom och mellan stegen. Genomlysningen bör i första hand göras för kursvärderingar av ovan nämnda skäl, men kan även göras för hur Linnébarometern, Treklövergranskning, doktorandbarometer, alumnuundersökning och/eller andra relevanta dataunderlag för utbildningskvalitet hanteras inom fakulteten.

Fakultetens/NLUs genomlysning ska tjäna som underlag för dess analys av sina möjligheter att ”smörja upp” kvalitetshjulet, dvs. att justera och komplettera de förutsättningar och processer som möjliggör ett effektivt arbete för kvalitetssäkring och utveckling av de utbildningar, oavsett nivå, som fakulteten har ansvar för. Det ingår även att identifiera kritiska punkter för kommunikation och utbyte med central nivå och administrativa enheter och delge RUL/KU.

¹ Internrevisionen 2014, Dnr 2014/322-1.2

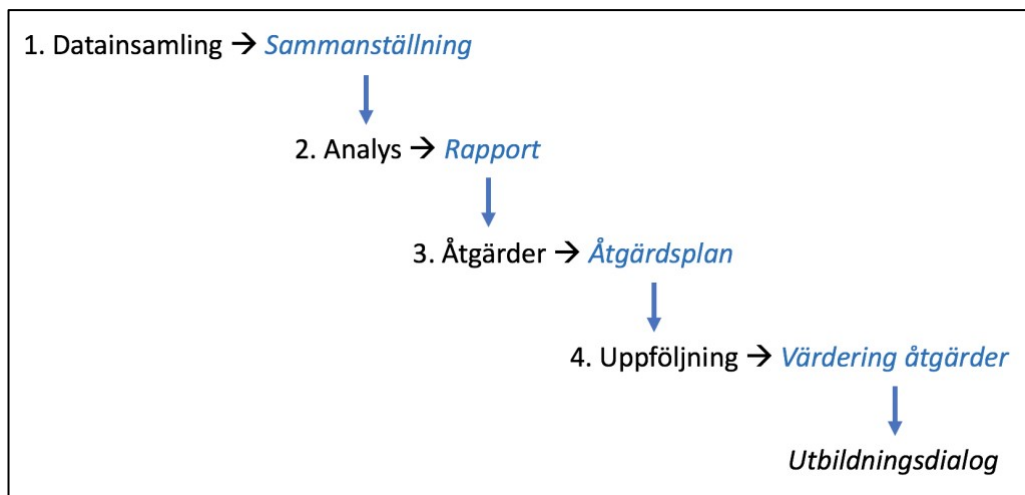
Uppdrag: Genomlysning av kvalitetssäkringsprocesser – utvecklingsbehov och goda exempel

För vart och ett av kvalitetssäkringsprocessens fyra delsteg (1-4 ovan) kopplade till något/några av underlagen från kursvärdering, Linnébarometern, Treklövergranskning, doktorandbarometern, alumnundersökningen och/eller annan relevant data bör följande parametrar utgöra en grund för den *egna* beskrivningen och identifieringen av utvecklingsbehov samt goda exempel:

- Syfte/innehåll
- Ansvar för genomförande
- Delaktiga
- Förutsättningar
- Kontroll av vad som görs (åtgärder)
- I vilken form kommunikation sker till nästa delsteg

I Bilaga 1 ges förslag på mall som stöd för genomlysningen. I denna ges förslag på ansvariga och delaktiga inom fakultet, t ex kursansvarig lärare (KA), utbildningsråd etc. samt på involverade centrala organ. Denna del i fakultetens genomlysning innebär att stämma av hur fakulteten faktiskt hanterar de olika delstegen, vilka som gör vad, vilka förutsättningarna är och hur kommunikationen sker inom och mellan länkade delsteg.

En annan central fråga att klarlägga är vilka vägar fakulteten har för att säkra utbildningskvaliteten, dvs. hur fakulteten säkerställer att insamlad utbildningsinformation leder till ändamålsenliga åtgärder och önskad utveckling. I Figur 3 samt bilaga 1 ges förslag på en kedja av avstämningspunkter och dokumentation för samtliga delsteg med slutmålet ”Värdering av åtgärder”. Hur avstämningarna för delstegen görs kan variera inom respektive fakultet. Vid utbildningsdialogerna läggs sedan fokus på hur fakulteternas processer fungerar för säkring av utbildningskvalitet.

Figur 3. Förslag till dokumentation av respektive delsteg i kvalitetshjulet för kommunikation mellan delsteg och avstämning av kvalitetssäkringsprocesser. Förslag på dokumentbenämningar i blått/kursiv stil.

De behov av utveckling, likväl som goda exempel/förebilder, som identifieras via fakulteternas/NLUs genomlysning ska presenteras vid Kvalitetsutskottets möte 2019-05-17 som utgångspunkt för diskussion om stöd för fortsatt arbete på fakultets-/NLU- eller Lnu-övergripande nivå.